

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele să plătesc înainte.

Cum să sărbăram noi?

— 3/15 Maiu —

III.

Eată în cele următoare părerea pe care „Liga Română”, ziarul oficios al »Ligei» din România, o are față de însemnatatea zilei de 3/15 Maiu și felul cum ea va trebui sărbărată este.

In articolul seu «Cincizeci de ani», (numărul 11.) numitul organ scrie:

„Românii de pretutindeni sărbătoresc în fiecare an ziua aniversară de 3/15 Maiu, dată istorică, când se întînă marea adunare națională a Românilor din Austria de odinioară, pe Câmpul-Liberătății de lângă Blaj.

Anul acesta se împlineste o jumătate de veac dela acea adunare și Români de peste Carpați se prepară, ca să sărbzeze cu deosebită solemnitate împlinirea acestui semicentenar.

E cu atât mai firesc, ca ei să dea acestei sărbări proporționi mari, cu cât Maghiarii făcură zilele acestea mare sfârșit în teatru cu aniversarea rebeliunii lor dela 1848 și făcură o nouă paradă cu preținsele sentimente de libertate ce i-ar fi animând. E bine deci, că Români să respondă la aceste sfidătoare preamăriri a despotismului, travestit în haina vestală a ideilor generoase dela mijlocul secolului nostru.

Dar' e atât de adevărat, că libertatea nu există în Ungaria, de căt în formă de frază pompoasă, încât putem să siguri, că aceiași Maghiari, cari zilele acestea țineau discursuri și declamau poesii întru slăvirea »libertății«, au să facă tot posibilul spre a împiedeca ori-ce manifestare românească cu ocazia de care vorbim.

Români n'au să poată răsufla nici măcar în ziua de sărbătoare, când se vor împlini cincizeci de ani dela memorabile proclamare a drepturilor lor...»

Amintind apoi cum nouă Românilor de dincoace ni-se oprește de cătră dem-

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva“ în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un sir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară 4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr. Atât banii de abonament că și pentru inserțiuni, sunt a se trimite la adresa: „Minerva“ institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

nele guverne maghiare, până și dreptul de-a sărba un parastas pentru sufletele părinților nostri căzuți în lupte (cum au oprit la 1884 parastasele pentru Horia, Cloșca și Crișan), arată în ce chip ține vrednic să fie sărbătă această zi este, chip firește, ce să potrivește nu numai în România, ci și în Ardeal și Ungaria.

„...Noi, zice, în România liberă, măreața zi istorică să o sărbăram în capitală și în toate orașele unde există Secțiuni de-ale Ligii! Să o sărbăram cu demnitate și cu evlavie, ce o comportă împlinirea unui semi-centenar dela epocala luptă a Românismului de peste Carpați pentru drepturile sale.

„Dela un capăt al terii la celalalt, să deschidem în acea zi locașurile sfinte, să ne apropiem de altare, să ardem luminări pentru odihnă de veci a acelor mii de frați ce s-au jertfit pentru cauza mare a neamului românesc. Să ridicăm gândurile și inimile noastre în înălțimele seninale recunoștinței cucerinice, ale patriotismului luminat și sincer, și la amintirea trecutului să întărim virtuțile noastre!

Dela un capăt al terii la celalalt, să ne întrumim apoi în mari și înălțătoare adunări publice, să ne rostim gândul și simțirea și să aducem omagiile fraților nostri încătușați și ale noastre, memoriei celor ce pentru libertate și neașternarea familiei române au murit moartea de eroi.

Să se ieşim apoi mii și zeci de mii de cetățeni liberi pe piețele publice ale orașelor noastre, și în impunătoare manifestații să arătăm: că în anul 1848 Români au luptat pentru cauza libertății, scumpă întregii Europe civilisate, și că Maghiarii n'au luptat de căt pentru aservirea din nou a Românilor de peste hotare!

Să arătăm astfel, că astăzi, după cincizeci de ani dela luptele săngheroase dintre Români și Maghiari, raportul între aceste două națiuni e mai înăsprit ca în zilele de Maiu 1848, pentru că atunci, Români aveau

cel puțin puțină de a se întârni, ear' azi până și acest drept le este contestat!..*

Precum vedem, nici bărbătii din jurul »Ligei« bucureștiene, al căror rost îl exprimă organul din care citărăm, nu îndeamnă poporul român la nimic neierat, »dușmanii lui îl vor prețui mai mult pentru această sărbătorire. Unde nici atâtă nu se va face, semn de multă slăbiciune, rușinoasă chiar, vor da și păstorii și popor! Ne vor rîde înșiși dușmani!

Atâtă lucru doar' și în Rusia și în Turcia s'ar îngădui! Nu va fi el însă, în partea lui a doua, planul cu adunările îngăduite în — Ungaria!..

E adevărat, că împrejurările sunt grele, dar' tot atât de adevărat e și aaceea, că cu toată greutatea lor, putem totuși face și noi ceva, ba mult chiar, în acest caz! Ideea reprodusă din »Telegraful« și care precum vedem e și a »Ligei« (cu adausul că propune și adunări), — este foarte nimerită, și noi stăruim cu toată tăria asupra acestui fel de sărbăre!

Dacă să va arangea și conchema undeva vre-o adunare, cu D-zeu înainte, fiecare Român care poate, să alerge la ea.

Ear' cei rămași acasă, toți, cu preotul în frunte, bătrâni și tineret, să alerge mai vîrstos ca ori când la sfânta biserică, unde pe lângă serviciul d-zeesc obiciușuit, să se celească și rugăciuni pentru odihnă suflătorilor celor ce au binemeritat de națiune ori și au perdit chiar viețile în luptă pentru libertate, dusă de poporul nostru acum o jumătate de veac. Să se ridică și parastase pentru suflătorii lor! Bine mare ne-au voit ei nouă, urmașilor lor, pildă de bărbătie lăsatu-ne-au nouă moștenire, cade-să cel puțin atâta să facem și noi pentru numele lor sfinte!

Dela atâtă lucru nu ne va putea nimenea opri, pe preoți nu-i va putea nimenea lăsată la răspundere. Ziua cade chiar în o Dumineacă. Poporul să fie vestit despre însemnatatea mai mare

a acestei Dumineci, și chemat întreg, în haine de sărbătoare la sfânta rugăciune. În cuvântări potrivite, cumpătate, cuminți, să se arete măreția zilei.

Să, între împregiurările noastre vom avea, și numai cu atât, o sărbătorire ce va face onoare poporului român, și chiar și dușmanii lui îl vor prețui mai mult pentru această sărbătorire. Unde nici atâtă nu se va face, semn de multă slăbiciune, rușinoasă chiar, vor da și păstorii și popor! Ne vor rîde înșiși dușmani!

Să nădăjduim că nu vor avea plăcerea a putea rîde, ci că noi vom putea arăta purtare vrednică la Români!

In credința că în sărbătorile sfintei Invieri, fiecare cetitor al »Revistei«, căturari și popor de-opotriva, să vor hotărî a sărba negreșit pe 3/15 Maiu în acest chip, — le zicem un româneșc și creștinesc »Christos a inviat!« și le dorim: Sărbători vesele și ferice!

Cam aşa, cam!

Intr-o foită scrisă de curând în »Bud. Hirlap«, »Sipulusz« literat de frunte maghiar, face un fel de icoană a firii lor »patru națiuni« din Europa: a Francezului, a Englezului, a Germanului și a — Ungurului. (Firește »Iános-borbat« numai cu acestia poate fi asemănăt...)

Eată povestea pe scurt: La un concert de horniști, la care stau la o masă și Francezul, Englezul, Neamțul și Ungurul Sipulusz, hornistul conducător al corului, văzând că o coristă a lui, dă tonuri grozav de false, îi smulge, aci în fața publicului, trimită din mână și-i arată ușa din fund; să se care! Femeea pleacă rușinată și cu lacrimi în ochi.

Asta-i obrăznice, a strigat Francezul cu temperament viu, mâne îl provoc pe omul acesta; mergem de aici, nu mai ascultăm! — Eu am să-l scriu în »Kölnische Zeitung«,

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Ai plecat...

Ai plecat mină de dor
Si te-ai dus tot înainte,
De cumpătul meu amor
Nu 'ti-ai mai adus aminte.

Eu, cu suflul sărobrit,
Am privit în a ta cale
Si cu lacrimi am stropit
Urma pasurilor tale.

Si mă 'ntreb de cea apus
O iubire-atât de-adâncă,
Si mă 'ntreb de ce te-ai dus...
Si de ce te mai plâng încă?

Veronica Micle.

Orbul.

Era cântăreț la biserică. În toate Dumineciile și auziai glasul în mijlocul corului de fete pe care îl dirigia. Avea o voce de tenor așa de puternică, încât ori-cine îl auzia rămânea uimit, și doar' nu învețase la nici un conservator. Oamenii spuneau că de cănd era mic cântă așa de frumos, încât s'aduna

tot satul să-l audă, mai cântă din vioară tot așa de bine, fără profesor, fără nimic.

Când era mic, maică sa murise. Tatăl seu, om sărac, își vedea de vitele lui, de pământul lui și n'avea timp să îngrijască și de el. Si el trăia singur, umblând prin sat, mânând pe icu pe colo. Câte-odată se ducea în pădure sus pe deal și cânta. Glasul lui, amestecându-se cu murmurul apelor și fătul frunzelor, producea o simfonie așa de duioasă, că te mișca până la lacrimi. Fetele din sat s'adunau împrejurul lui și când își prăvia de cântat, toate îl sărutau, îl mânăgăiau și-i dedea tot felul de lucruri. El le mulțumia și era fericit atunci. Era mic.

Acum e de 20 de ani. Glasul lui a devenit mai gros, răsună boltă bisericii când cântă el, și corul de fete abia se aude. Le cunoștea pe toate după glas. Era una dintre ele care cântă cea mai bine. Era frumoasă, înaltă, cu un păr negru, cu niște ochi strălucitori, umbrări de niște sprâncene stufoase. Obrajii rumeni ca doi bujori. Era îmbrăcată așa de frumos! Iia albă, cusută pe marginea cu flori roșii, se potrivia așa bine pe fotele ei negre! Dar' el nu vedea asta, el îi auzia numai glasul ei bland, care par că îi spunea că trebuie să fie tare mândră. Când ea cântă singură »Osana...« îl vedea pe bie-

tul orb tresăriind și o bucurie fără margini se imprima pe față lui... O iubia.

Cât suferă el Dumineca la horă, când o auză glumind cu flăcări, când auză risetele lor! Singur, retras de-oparte, bietul orb suferă. Se simția așa de nenorocit! Toți veșeli, toți rîd, joacă, numai el să nu poată face nimic! Cu ce a greșit el să fie așa de pedepsit, să fie orb? Numai când cântă, atunci e și el ceva; — și atunci că inspirat începea să cânte cu atâta foc, încât toți tăceau, hora înceta numai ca să-l asculte pe el. În acel moment era fericit. Apoi flăcăii îl cîinsteau cu vin, ear' fetele grămadă împrejurul lui îl mânăgăiau și îi spuneau cuvinte dulci.

*

Maria lui Tudor cântă la cor. O învețase toate cântecele învețătorul din sat și de-atunci era cea dintâi în cor. 'I-a trebuit mult timp până să învețe, căci sunt multe cânturi și-i plăcea să învețe învețătorul, care nu era urit; ba fetele soțiau între ele, că e foarte frumos, înalt, chipos, cu mustață răscută, un Român dela munte; apoi mai era și om de treabă; toate femeile căutau să-l aibă ca gine. De căte ori se întâlniau și zimbiau unul altuia, la horă numai cu el juca, ear' fetele erau geloase pe ea, că o înveță învețătorul, ear' flăcăii învidiau pe învețător că e

iubit de cea mai frumoasă fată din sat. Si n'a mai prins mirare pe nimeni când au auzit că Dumineca Maria lui Tudor se logodește cu învețătorul satului. Numai orbul a rămas ca trăsnit când a auzit aceasta. Nu-i venia să credă că de acum înainte nu va mai cânta cu ea în cor, nu va mai auzi glasul ei cel angular. Dar' ce putea să facă el? Cui să-i spue iubirea lui? El nu mai avea pe nimeni. Era singur pe lume, tatăl seu murise acum cățiva ani. Să-i spue ei că o iubește? Dar' el știa că nu e iubit, e orb, e un nenorocit, și plângă, plângă mereu. Glasul lui nu mai răsună acum, căci era înecat de plânsete și suspiruri. Lumea credea că e bolnav, nimeni nu știa adevărată cauza... S'a făcut nunta, nunta mare, boarească; a chefuit tot satul, numai orbul nu. Nimeni nu 'l-a mai văzut prin sat. Traia singur într-o pădure din marginea satului, și când se însera, cânta, cânta mereu, că și cum ar fi vrut să spună lunci și stelelor, pădurii și isvoarelor, iubirea lui fără de margini și nenorocirea lui. Era când vre-o notă mai puternică, dusă de vînt, ajungea până în sat, fetele își aduceau aminte de nenorocitul orb și ziceau: »Ce frumos cântă!«

B. Gr. Buzău.

zice Neamțul, să-i timbrez mojicia. — Purtarea e mojică, zise Englezul, dar nu știu ce contract are dama cu conducătorul seu: să cercetăm întâi lucrul! Ear' Ungurul Sipulusz a tăcut, foarte cavaler.

Dar' eată un tinér se iște, care-l roagă pe Sipulusz să-i fie... adjutant la un duel, că el a provocat pe capelmaistrul ce s'a purtat brusc cu dama! Bravo! strigă Sipulusz fericit, afănd că tinérul acela încă era — Ungur! Și de-aci, uitându-se pe sine și purtarea sa, foarte depărtată de-a tinérului respectiv, Sipulusz face caracteristica celor 4 națiuni: Francezul, zice, se pregătește să ceară satisfacție, Englezul se pregătește să cerceteze cauza, Germanul se pregătește să-și răsbune pe cale ziaristică, — Ungurul și-a răsbunat! Am onoare, zice Sipulusz cătră cei trei soți, a vă recomanda în aceasta (în purtarea tinérului celuilalt) pe mica mea națiune! Acesta, e, domnii mei, Maghiarul...

— Cavaler, dar' nescotit!, a zis Englezul; temerar! a zis Neamțul; hotărît și fără să-i pese de urmări! a zis Francezul.

Adeca, mă rog, Ungurul mai presus și de Neamț și de Englez și de Francezul. Tare menunat.

Decât că însuși Sipulusz se vede silit să înceea foiletonul, deloc după această constatare, cu următoarele cuvinte:

— Așa-i zeu, pretilor. Așa suntem noi, nebunii de Unguri! Pentru o prostie ne expunem viața, astă pentru noi e nimică. Dar' cea dintâi suflare rece a vieții, ne ofilește!

Curagiu avem, dar' putere nu!..

Cam așa, cam. Aci a nimerit' o Sipulusz cu descrierea, și a atins chiar măsura adverului...

Armata română.

Armata României se desvoaltă în toate privințele în chip admirabil. La 1877 generalii muscălești o priveau încă de sus, și când lăsa să facă imbeciunea să-i iee și pe Români în lupta contra Turcilor, lăsa răspuns cu un zimbet mândru, că n'au lipsă... Pe urmă au avut, și încă prea!

Azi însă, această armă română s'a ridicat așa de sus, încă nu mai este stat vecin, care și-ar mai îngădui vre-o vorbă îngâmătă, neseroasă, față de ea. Căci s'a facut mult și se face pentru desvoltarea ei.

Intr'una din ședințele trecute ale dietei române, de pildă, fiind vorbă despre armata Terii și armelor ei, generalul Berendeu, a declarat între altele, că pușca Mannlicher, cea care e folosită în armata română este una dintre cele mai bune arme din lume!

D-sa a mai adaugat, că infanteria română, este căt se poate de desăvîrșit armă, atât din punct de vedere al bunătății armei, căt

Tămăioara.

Intr'un colț de pădure, plin cu umbră și cu tăcere, se întindea un covor verde de mușchi.

Trunchiuri bătrâne se înălțau în sus, vîrindu-se în bolta desului frunziș, ear' între două tulpi se întindea o pânză țesută de un tăcut păianjen. Sub umbra argintiei pânze era o tămăioară.

Venită în lume la cântecul întăierilor raze ale primăverii, ea trăia fericită, adăpostită de frunze credincioase, măngăiată de zefiri, sărutată de vre-o fină rază a luminei ce se fură printre frunze... Mă uitam de mult la dinsa, admirând divina artă, atât de puternică și de misterioasă, când, de-o dată, văzui că Lia, drăgălașa fetiță cu care eram, se îndrepătează înspre floare.

— Unchiule, uită-te ce frumoasă tămăioară!

Si micuța se plecă spre ea privind'o cu ochii ei mari.

— Așă vrea să sărăt...

Ei tăeam, gândind la soartea tămăioarei de a muri pe o inimă curată și naivă, sub privirile așa de calde și fermecătoare ca acelea cu care o copilă se uită la o floare iubită.

Însă Lia după ce o măngăie puțin cu mânuța ei, se sculă și veni spre mine.

— Nu o iezi? întrebai.

In ochii ei luceau lacrimi și cu glasul încrezîmi zise:

— Apoi dacă o rup, nu o doare?

...Am plecat, lăsând frumoasa floare în lumea ei de parfum și de umbră.

Virgilii Gili.

și din al muniționii, deoarece în arsenalul din București se pot fabrica 100.000 cartușe (patroane) pe zi!

Dar' interesul pentru desăvîrșirea căt mai înaltă a armatei, a capilor sei, il arată frumos și faptul, că în cercurile militare române se vorbește, că în casul isbuclirii răboiului între Spania și Statele-Unite, se va trimite o ceată de ofițeri români cari să urmărească întreagă luptă pe apă, făcând studii și intorcându-se apoi acasă cu bogate științe și învățături din cele văzute în marele răboiu! Științe pe cari le vor aplica apoi la înflorirea proprii flote române, pentru care tocmai acum se votează de dietă încă vre-o zece milioane spre a o mări cu nove corăbi și vase.

Răsculați de foamete.

După revoluția potolită a poporației în Sicilia din lipsa de hrana, știri nove vestesc alte turburări de astă-dată în împrejurimile Bologniei. Un număr mare de țărani și țăranci, peste 500, au fost arestați.

Lipsa cea negrătă îndeamnă populația dela țără la revoltă. Tânărul din împrejurimile Bologniei stă tot așa de rău ca și cel din Sicilia.. Acolo se cultivează aproape numai orez și se stie că această plantă cere muncă grea și sapă sănătatea. Lucratorul stă până în genunchi în noroi și e chinuit de lipitorii cari își lipesc de picioare. Soarele îl arde fără milă, căci arborii aproape nu sunt, și apa bună este foarte rară. De buet țărani beau un vin acru, oțet. Si pentru munca astă grea timp de peste 10 ore pe zi el primește abia o liră (o coroană), iar' femeile adesea numai 40 cruceri.

In asemenea împrejurări revoltele sunt firești. Cu arestarea acestor nenorociți însă, nu se va pune capăt turburărilor.

Ear' de va fi și anul acesta așa nenorocit ca anul trecut, precum pare a-l proroci luna astă a lui Aprilie, ploioasă peste toată Europa, apoi e teamă că la iarnă și primăvara viitoare, foamea va impinge la fapte dureroase nu numai în Italia, ci și pe aiurea!

Un mare curagiul.

— Din pările altora —

In Macedonia, azi sub jug turcesc, popoarele nemulțumite de acest jug, fac serioase pregătiri, ca îndată ce li se vor îmbia împreguri potrivite, să-l scutere de pe gâtul lor.

Și Bulgaria și Sérbiile își încordă toate puterile să se întărescă aci, ca astfel, în ziua libertății, care are să sosască negreșit, mai curând ori mai târziu, să fie gata și să poată pune stăpânire de sine pe o parte a terii, ori pe teara întreagă.

Indeosebi însă Bulgaria! Ei au aci un «comitet național» care să lucreze cu arme «constituționale» și pacifice, ci un „Comitet revoluționar“, care își are subcomitetele sale în vre-o 15 orașe și comune mai mari din teritoriul.

Și comitetul acesta nu-și perde vremea cu căte o încercare de adunare poporala, oprită de ori-ce fleac de căpitán de poliție, nici cu tipărirearea unei foi ori a unei broșuri, ci strînge arme și muniție și dinamită și săbii! Are în mai multe locuri mici magazine ascunse, pline cu astfel de arme și muniții. Intreagă Macedonia, adeca satele locuite de Bulgari, le-au împărțit în mai multe așa numite zone (cercuri) militare, ai căror locuitori sunt legați cu jurămînt secret, că atunci când vor fi chemați, vor prinde arma contra domniei turcești!

Așadar' un comitet foarte plin de primejdii. Si știți cine sunt, cu toate astea, membrii lui? Toți Bulgarii! Ear' preotimea și învățătorii lor, în frunte! De ani de zile se pregătesc, pentru că voesc serios să-și eluteze odată libertatea. Despre aceea, că este aici un astfel de comitet, au simțit în urmă și autoritățile turcești. Sultanul a trimis pe un general al seu cu o comisie, să facă aspre cercetări. Luna trecută au tot cercetat. Au și descoperit anumite lucruri, că unde e comitetul, prin cari orașe lucrează mai ales și cu ce mijloace?

Pe la începutul lunii de față apoi, comisia a dat seamă Impăratului tur-

cesc despre ce a găsit. Si eată ce se plâng comisia: Comitetul revoluționar e bine încheiat, cu despărțiminte prin cele vre-o 15 orașe, cu ajutorul căror, dar' mai ales cu ajutorul învățătorilor dela școalele bulgare, împrăștie mii și mii de proclamații, de îndrumări și învățături pregătitoare, între popor. Bulgarilor, cari n'au intrat de sine în legături cu acest comitet național-revoluționar, le-au trimis scrisori cu amenințări grele.

In cercetările sale comisia turcească a reușit să descopere o parte a căpetenilor și a membrilor societății. Unii dintre cei descoperiți au fugit în Bulgaria, alții au fost prinși. Aceștia au fost siliți să dea în samă și magazinul de arme ce aveau, și în care s'au găsit 1573 puști, revolvere și săbii, 15.000 patroane, 78 bombe de dinamică și altele. Si după ei autoritățile au mai arestat vre-o 400 de persoane, pe cari le ținea amestecate cu cei prinși.

Si știți că de »pecătos« s'au purtat învățătorii bulgari prinși? Șase dintre ei, învățătorul din Iktib, unul din Salonta, altul din Krasova și din Leskovitz, apoi căpetenia mănăstirii din Lesnov (un călugăr) și directorul școalelor din Iktib, au recunoscut cu toată hotărîrea, că ei au fost capii conjurațiunii! Știu ce ii așteaptă: judecată la muncă silnică pe viață, la care au fost și osândiți numai decât, dar' totuși au mărturisit lucrul așa!

După asta pe cei mulți prinși parte nevinovați, parte nedovediți, i-au slobozit apoi pe la vîtrele lor, după ce li s'au luat jurămînt de »credință« cătră Sultanul și ministrii sei..

Cei osândiți însă au și ei o rază de nădejde: cei de afară sunt jurați între altele și pe aceea, ca să facă tot ce se poate, pentru a scăpa din robie pe cei căzuți într'insa.

Însăși comisia turcească nu are nădejde că prin descoperirea ce a făcut și prin pedeapsa alor cățiva, să fi îsprăvit cu mișcarea. Capul comisiei a zis însuși, că mișcarea va exista și mai departe, căci va exista comitetul (pe care ei nu-l pot stîrpi, că de l'ar putea, ar face-o, încă foarte... ungurește)! Si ii desnădăjduește pe Turci faptul, că pe lângă curajul întărevă mare al Bulgarilor din Macedonia, ei mai primesc și însenat ajutor, moral și material din Bulgaria, dela frații lor!

Eată cum se organizează, cum se expun primejdiei, și se supun ei între ei, membrii unui neam, popor și cărturari, care vrea cu adevărat, să ajungă la o soartă mai bună.

Să vedem ai nostri Români, preoți și popor, fi-vor atât de eroi, nu să umble cu săbii și dinamită, ci cu crucea și evangelia, și nu să cheme la revoluție, ci — să se roage lui D-zeu, în 3/15 Maiu, pentru sufletele adevăraților eroi dela 1848...

Casă națională la Arad.

Am pomenit la timpul seu despre mișcarea ce România din Arad au început, pentru zidirea unei »case naționale« în Arad. Acum aflăm că contribuirile pentru acest scop s'au și început. P. S. Sa Episcopul I. Metianu al Aradului a fost cel dintâi, care, rugat, a subscrис pentru numul scop 200 coroane.

Comitetul ales pentru executarea ideii, a conchimat pe Dumineca trecută o adunare de popor și inteligență în localul școalei române gr.-or. din Arad. S'a arătat că s'a făcut un plan de apel pentru subscriski, că P. S. S. Episcopul a și subscriss 200 coroane. Îndată au început și cei de față a subscriski, care căt a putut, ear' multimea de țărani, scrie »Trib. Pop., cu o nespusă însușire au declarat, că nu numai vor subscrise cuote (căte 10 coroane una) dar' vor umbla din casă în casă, încât un singur Român să nu fie în Arad și giur care să nu-și aibă parte sa de cărămidă la clădirea acestei case, menite a vesti în viitor spiritul de jertfă a obștei române și dragostea ce o avem cu toții pentru toate cele naționale!

Ajute-le D-zeu ca mult să poată aduna și frumos palat să poată ridica!

Sunt smintiți.

Betja cea nesăbuită națională, îi cuprinde pe Maghiari în proporții tot mai — scărbăoase!

Mai săptămâna trecută au ținut la Pesta o adunare de profesori unguri din toată țara. Știți cu ce și-au spart capul?

Au adus între alte bazaconii, hotărîri de acestea.

1. În ținuturile locuite de Nemți la scoliile de printre ei, să se lucreze ca numărul profesorilor cari învață limba nemască, să scadă, și orele de învățătură din această limbă să se împuțineze, ear' în locul lor să se sporească cu atâtă orele de învățare a limbii... ungurești!

2. Să se lucreze în contra planului ce este de a să da drept școalelor reale militare cu 7 clase de a a atestate de maturitate, căci asta e contra legii, dar' mai virtos pentru că aceste școli (militare) nu dau destulă chezesie că cresc pe elevi în duh național-maghiar!

3. Să se pună toți pe lucru, ca profesorii cu nume strene și cei asupra cărora vor putea înrăuri, — să-și maghiarizeze că mai cuvenind numele.

Ei bine, sună astădea treburile de cari să se cuprindă o adunare mare de profesori din toată țara, în loc să caute mai bine în ce chip să crească tinerimea în duh moral și creștinesc, nu în duh așa desmătat precum o cresc?

Aceștia sună curat buni de legat, nu altă

PACEA LUMII

Va fi ori nu răboiu?

Nu este încă până azi răspuns hotărît la această întrebare. Incordarea între Spania și Americani e mare de tot; legăturile între ele sunt ca și rupte: Spania a dat poruncă ambasadorului (trimisului) seu din Washington, să părăsesc că mai curând America, ear' pe supușii spaniolilor să-și încredințeze ambasadei franceze. Statele-Unite își rechemaseră și mai nainte pe al lor ambasador dela Madrid. Astea sunt cele dintâi fulgeri pe cerul încărcat de nori între două țări, și după care începe nu peste mult desărcarea furtunei.

O rază de nădejde în întoarcere spre bine a lucrurilor, pare totuși a mai fi.

Pe insula Cuba, se știe, între răsculații încurajați de Americani și între trupele spaniole, curge o luptă crâncenă demult. Americanii au cerut, ca Spania să începe lupta trupelor sale contra răsculaților, căpoi mai poate fi vorbă de pace. Si Spania, după multă codire, în urmă, zilele acestea a trimis poruncă ostașilor sei, să înceeteze dărălupta în Cuba (armistițiu).

Puterile europene și ele toate au întrevenit pe lângă guvernul american să susție că se poate pacea. Li-să dat răspuns că aceasta e și dorința lor: pacea.

Cu toate astea din toate orașele mari europene vin știri, că nimenea nu mai crede în pace.

Asupra mersului răboiului însuși, eată ce păreri sunt:

</

Si încă ceva: Intre state e contract încheiat la 1856, că în vreme de răsboiu, asupra corăbiilor ce merg cu negoț pe mare, să nu puște, chiar de-a fi dela inimic. Spania însă nu a subscris acest contract. Pe ea n' o deobligă, și în cas de răsboiu are să pândească și să scufunde câte corăbii americane numai poate, spre a o pagubi. Ea' America fiind stat neguătoresc, e întrebare de-a putea suferi mult o atare stare de lucruri.

Groapa Dracului!...

Se stie că insula pe care e dus căpitanul Dreyfuss, Jidovul trădător al armatei franceze, se numește „Insula Dracului“.

Ziarul „Reichswehr“ din Viena, ziar condus de cercuri militare și ceti la curtea împărătească, scrie acum, că pe lângă insula Dracului, avem și „Groapa Dracului“, cu deosebirea, că asta e mai scarboasă, mai infectă decât aceea, și anume în Budapesta, în inima ei, este această groapă, în care se scurge toată murdăria liberalismului și a șovinismului maghiar!. Si nu se află nici un zidar care să se apuce să ridice o boltitură peste această groapă, să o astupe, să o curătel..

Batjocura aceasta la adresa Budapestei, o face însemnată foiae vieneză din prilegiul furiei cu care Ungurii atacă ori-ce mișcare culturală nemaghiară în Pesta și în țară, cum a oprit și a nimicit și teatrele nemetești din Pesta, și pentru încercarea lor de-a maghiariști numele comunelor și a locurilor din țară!

CORESPONDENȚĂ

Foc în Strei-Săcel.

St.-Măria-de-peatră, 6 Aprilie n. 1898.

Dle Redactor,

Sâmbătă în 2 Aprilie n. c. pe la 8 $\frac{1}{2}$ ore dimineață un foc teribil a erupt în comuna Strei-Săcel, cercul pretorial al Hațegului, care ajutat de un vînt puternic a prefăcut în cenușe în timp abia de o oră și jumătate 17 case și tot atâtea suri și toate alte supraeficate aparținătoare la acestea; precum și nutreț, bucate, vestimente, neputându-se scuti altceva decât vitele.

Respect și recunoștință merită pompierii din colonia Kalán, cari au desvoltat o activitate însemnată întru localisarea focului, tot asemenea și locuitorii din comunele Bățălări și Strei-Sângiorgiu, cărora în numele tuturor locuitorilor din comuna Strei-Săcel le exprim pe calea aceasta cea mai adâncă mulțumită.

Sérmanilor nenorociți, rămași fără adăpost, nutremēnt și îmbrăcămintă, chiar acum în ajunul sérbătorilor, un ajutor cât de mic, fie în bani, bucate etc. li-ar fi binevenit.

Toți acei marinimoși și generoși binefăcători, cărora iubirea de neam și frate, iubirea de-apropelui: măngăierea celor întrăitați și ajutorarea celor lipsiți le zace la inimă, sunt rugați pe această cale ca: ori-ce ajutor vor binevoi a tinde celor nenorociți, să-l trimiță la adresa subscrisului, care cele primește le va împărti, și la timpul seu va cuita pe cale ziaristică primirea lor.

Petru Popovici,
paroch gr.-or. în Strei-Săcel.

Prin Siberia...

— Un tren minune —

Rusia a pregătit o puternică linie de drum de fer, dela Petersburg de-alungul Siberiei până la Tomsk. Ea a fost deschisă în chip sérbătoresc acum două săptămâni. Un tren a plecat din Petersburg, și a ajuns la Tomsk în 6 zile.

Despre trenul acesta se scrie, că e cu atâtă măestrie pregătit, cum doar' nu este altul asemenea lui în toată lumea! Înainte de a pleca spre Tomsk, a stat vre-o 3 zile în „Statia Nicolae“ din Petersburg gata de plecare, unde a fost mult admirat de lumea capitalei rusești.

Cărutele (cupeele) sunt așa întocmite, încât celătorul nu simte nici o scuturătură. Dintre un cupeu într'altul se poate umbla fără nici o primejdie. Intreg trenul nu e alta decât o locuință arangeată, din cale afară plăcint și comod, luminată cu electricitate și încălzită cu aburi. Este într'insul prânzer, salon și dormitor, apoi scaldă și bibliotecă. In salon este pian, mese de sach, arangeare pentru fumat, etc. In bibliotecă se află toate cărtile ce s'au scris în anii din urmă asupra Sibiriei.

Dar' cea mai de admirat întocmire în acest tren, sunt ventilatoarele de răcorire a cupeelor-salon în timpul verii. Prin niște venitile din vîrful cupeului, se sloboade în niște ţevi aer rece, anume răcit, care așa trumos

se resfiră în cupeu, că nu mai rămâne căldură deloc-deloc, numai o recoare plăcută, binefăcătoare.

Celealte cupe sunt împărțite în despărținte, în fiecare despărțire având loc numai 4 persoane, fiecare cu o măsuță înainte cu cuer, etc.

In băe, afară de vană și dauche, mai sunt și fel de lucruri pentru gimnastică.

Pe părții ambiturilor și în cupe sunt fel și fel de charte (mape) strălucit lucrate.

Si altele, și altele. Adevărat tren-minune de comod și plăcut.

Trenul pleacă în 2 și în 16 a fiecărei luni dela Petersburg spre Tomsk.

NOUTĂȚI

Sinodul archidioceseei rom. gr.-or. din Transilvania este conchecmat de Exc. Sa. Metropolitul Miron Romanul, pe Dumineca Tomei, la Sibiu.

La numărul de față alături pentru abonații nostri o broșură de „Foile alese“, premiu înălțat în anul de față. Vom mai da încă două în estan. Astfel ceteriorii „Reviste“ primesc în fiecare an căte trei cărticele în care vor găsi plăcere resfoind din când în când, în sérbători, în seri lungi.

Gimnasiul inf. rom. gr.-or. din Brad a fost vizitat săptămâna trecută în 4 și 5 Aprilie n. de dl Gavril Téglás, directorul școalelor reale din Deva, ca trimis al guvernului. Dl Téglás s'a declarat foarte mulțumit de mersul învățământului gimnasiului nostru.

Prințipele Ferdinand al României. În ziua de 8 Aprilie Prințipele Ferdinand al României va fi înaintat la gradul de general de brigadă, dându-i-se comanda brigadei a opta de infanterie din capitală.

Prostie ori mișenie. Indată ce nișă scris ce au făcut gendarmii la Hondol cu sinodul protopopesc, am spus că tot lucrul e sau prostie, sau răutate, căci vicispalan nu se poate să fi dat așa o poruncă. Ni-se adverește vorba. Precum astăzi, revds. dn. protopop Pipoș deja în ziua următoare a plecat spre Deva, între altele și cu gândul să se plângă vicispalanul și să-i ceară lămuriri. În drum a întâlnit în o comună pe solgăbirile cercului. L'a întrebat ce e astă? „Si solgăbirile, prin ale cărui mâini avea să treacă poruncă dacă s'ar fi dat, a declarat că nu are nici o stire despre o astfel de poruncă.“

Eată cum se săcanează oamenii nostri. Gendarmul a susținut sus și tare, că are ordin! De fapt ordinul era prostia jupânilor cari i-au trimis și condus, notari și primari, ori apoi păcătoasa răutate a lor, de a-și bate joc de o corporație românească, cu scop de-a se apăra apoii cu vorba, că ei și au gădit că-i ceva adunare socialistă ori politică nepermisă...

Doritorii păcii de obște, membri de ai tuturor dietelor din țările europene, se vor întâlni în estan în 9-a conferință interparlamentară de arbitragiu și pace, la Lisabona (Portugalia) în zilele de 29 și 30 Septembrie și 1 Octombrie n. a. c.

DI Gustav Augustini, fost redactor la „Tribuna“ din Sibiu, și intemeietor al ziarului slovacesc „Slovenske Listy“, precum astăzi a intrat în comitetul de redacție a „Tribunei Poporului“ la Arad.

Săcături, nu sérbări! Ziua de 11 Aprilie a fost „sérbată“ în Ungaria prin „ședințe festive“ de congregații ca aducere aminte de 11 Aprilie 1848, când împăratul Ferdinand a sănătătărit 31 de legi noi, liberale, a căror libertate noi Români puțin o mai simțim astăzi! Ba par că mai rea iobăgie ca ceea de atunci! La Deva astăzi că au fost numai cinci cei din Deva la ședința de „sérbătorie“, și și aceștia numai slujbași, din jur aproape nimenea! Români și Sași ca'n palmă. — La Sibiu asemenea au fost de toții: 30 de înși, numai slujbași, Români și Sași deloc. Așa și pe aiurea.

Mari zidiri în București. Palate mari, moderne, cari să ridice mult frumuseță și numele capitalei României, sporesc într'una. Cel mai nou va fi palatul pe care îl va edifica Societatea funcționarilor publici din București. Această societate a cerut zilele acestea primăriei capitalei, ca în schimbul terenului pe care-l are dela comună pe bulevardul Elisabeta, să-i dea terenul comunei dela bariera Victoriei, ce cade în ținutul bulevardului Colței. Căci atunci societatea va ridica aici un palat monumental, cu un sanator (un spital) pentru căutarea bolnavilor lipsiți de mijloace. Primăria a primit cererea societății

Sérmanii Slovaci! Se știe că, afară de Ruteni, cari sunt pe doagă de moarte de séraci, în urma ticăloșiei lor proprii și a roiliui de Jidovi ce-i sug și-i alungă din case, Slovacii o duc și ei (în partea de miazănoapte a Ungariei), rău de tot, nu doar fiind și ei oameni nevredniți ori lenesi, ci fiindu-le pămenitul rău și jupuindu-i dragă de oblăduire maghiară, căt le-ar lua și pielea de pe ei! De rău, mulți se duc în America. O nevastă slovacă din Crivania, dusă și ea astfel în America, a scris celor rămași acasă o epistolă, în care, precum spune „Alkotmány“, zice: „Noi nu ne mai întoarcem în patria veche, ci ne vom așeza pentru totdeauna aici. La toamnă vom veni acasă pe cătăvă vreme ori eu ori bărbatul meu, ca să vine sămănuște noastră de moșie. Noi, zeu, rămâneam aici, căci nu avem nici o poftă de a lucra în patria cea veche pe seama domnilor, de a răbda foame, de a mânca pâne din tărițe de lenin, și de-a susține de a fi și execuțiile penitentiale!“ Mai demult așa era datina, adăuga la acestea chiar foia maghiară, că emigrații în America se întorceau acasă cu paralele căstigate acolo, și rămâneau apoi aici, căci puteau să se fericească. Acum însă își zic, că nu mai sunt ei doar așa de nătangi, ca cu bănișorii căstigați în crunte sudori, să vină acasă, să-i dea în dare și jidanului!*

Pomi pe marginea drumurilor de țară. Ministerul reg. ung. de comunicări și comerț a horărit, că pe rînd să planteze cu pomi marginile drumurilor de țară, din țară. În estan să și începe lucrarea în 9 comitate, între cari este și comitatul Hunedoarei. Deocamdată la noi să sădesc pomi pe lângă drumul ce duce dela Piski la Hațeg. O parte e sădătă dea, alta în lucrare. Asemenea se lucrează la plantarea marelui drum de țară dela Sebeș spre Timișoara și Seghedin. Recomandă publicului și poporului nostru, crucea acestor plantații. Cei ce le vor strica vor fi aspru pedepsiți.

Cununie. Dl Basiliu Botean și d-soara Vilhelmina Riebel de Festertreu își sărbătrește cununia lor Dumineca în 1 Maiu st. n. 1898 în biserică gr.-or. din Orășioara-de-jos. Le dorim fericire!

Notarul public din Deva, Kénesi Sándor I., i-să dat 6 luni concediu ca să-și vadă de sănătate. Îl va suplini avocatul Gustav Lentke. După cele 6 luni va urma, aproape sigur, pensionarea pentru totdeauna.

Monument se ridică lui Tudor Vladimirescu, viteazul Român de pe la 1821, care a prins arma și a răscolat țara românească contra lipitorilor grecești. Ministerul român de finanțe a trimis 30.000 lei primăriei din Tîrgu-Jiu, ca să cumpere dela sculptorul Bălăcescu, statuia lui Tudor Vladimirescu.

DI Dr. Popovici, deputat bucovinean în Reichsrathul din Viena, a fost numit redactor al legilor împărătești ale Austriei.

Regina Angliei Victoria visitează în fiecare zi pe principale și principesa României la Vila-Fabron, unde Altețele Lor petrec de prezent. Ziarele spun, că dintre toate nepoatele sale, regina Victoria iubește mai mult pe principesa României.

Jertfele ciumei. Orașul Bombay, în care a băntuit ciuma atât de puternic, e unul dintre orașele cele mai mari. Prin 1896, cătră sfîrșitul anului, a isbucnit fioroasa boala „ciumă“ și a finut anul trecut 1897 aproape într-un an și jumătate a potopit nu mai puțin de 70.000 de locuitori din Bombay și ținutul seu. Un medic englez constatănd aceasta încă se miră că nu au murit și mai mulți, pentru că, zice el, în acest oraș, 70% a locuitorilor sed în case cu căte 5—7 rânduri peste olală în odăi strînte ce se deschide în ambăt comun. Așa că usor se poate lipi boala dela unii la alții. În căte-o astfel de casă, mare dar necurată, locuiesc căte 500 până la 1000 de oameni! De aceea medicul englez se miră că boala pe căt e de lipicioasă încă nu a potopit întreagă populațieună cetății!

Un lucru de laudă. La îndemnul lui protopresbiter gr.-cat din Orășie, Iuliu Rațiu, s'a înființat un cor mixt bisericesc gr.-cat, sub conducerea dlor Isidor Oprușan și G. Draghiciu. Corul constă din vre-o 30 de persoane, femei de țeară, fete, femei și meserisi. La sfintele sérbători ale Invierii Domnului răspunsurile liturgice vor fi date de acest cor. Laudă se cuvine pentru acest lucru bun în primul rînd lui protopresbiter Iuliu Rațiu, care a dat îndemnul, apoi conducătorilor lui, că și coriștilor, cari cu dragă înină pentru sfânta biserică, se ostenesc și aduc jertfe pe altarul Domnului. Avem firma speranță, că acest cor se va întări încă și mai mult, prin păsirea și a altor creștini buni în mijlocul

celor de acum. Amintim totodată la acest loc, că dl Oprușan este un om foarte marinimos, cu tragere de inimă cătră sfânta biserică, reinoind pe propriile spese doi paporiți ai bisericii, care sunt podoaba ei. Deoarece, ca nobila-i faptă să fie înzecit răsplătită. *

Din dramele amorului. Din Sanislău (com. Sătmăralui) se vestește o fioroasă răsbuhare din amor. Un domn tinér și cu avere, amuzat de fata tinéră și frumoasă a unui proprietar din satul vecin, a cerut-o de soție, și ea a venit după dînsul. Se vede însă că dominoara își dase înima altuia, nici nu unuia, ci mai multora, cari își faceau curte și numai mână o dase pețitorului. Acestui fiindcă era om cu prindere, ear iubitii ei curtesani, nu se puteau căsători. Dar' abia au trecut 3—4 săptămâni, pe cari noii căsători le-au-petrecut, la părere, fericiti, și au și început a-i veni în tinerei neveste în vizită zi de zi curtesanii sei din fetie. Tinérul soț o suferă astă fără murmur, dar' anumite vorbe scăpate de nevastă și de tineri, au trezit în inima lui simțemantul grozav al bănuielii, și-a pierdut credința în soția sa, ear fiindcă asta a trebuit să se înțempe așa de curând după căsătorie, el a devenit trist foarte. A hotărât să pună capăt acestor stări de lucruri. A spus soției sale că merge în o comună mai îndepărtată, de unde se va întoarce doar' abia sara. De fapt recursese la mijlocul obișnuit al bărbătilor. Dela calea jumătate s'a întors acasă, și și-a găsit soția în brațele unui curtesan. Ca esit din minti el însot și ajutat de servitorul seu vechiu, a sărit asupra lor. După o scurtă luptă, amândoi erau trântiți jos și legați. Atunci, în fața femeiei, l'a schilodit pe amorez: i-a tăiat urechile și nasul, apoi cu revolverul i-a puscat de două ori în mâna dreaptă. Atunci a luat-o pe ea înainte și i-a tăiat fața în brezde, cu cuțitul, apoi sfârșitând vestimentele de pe ea, a luat-o pe sus și a aruncat-o afară în curte, de tot desbrăcat! Si poate nici cu atâta nu o lăsa, dar' de sunetul revolverului s'au adunat vecinii cari l-au oprit. Era curat turbat de mănie. A căzut într'un fel de friguri cu spașime, încă nu a putut să nici ascultat de comisia judecătoarească.

Reclam în lună! Se știe că Americanii (Statele-Unite) sunt neîntrecuți în îscodirea chipurilor de a-și face reclamă, de a-și face cunoscuțe „gește“ urile lor. Dar' că și în lună să-și pună reclamele lor, asta e totuși nou de toț! Si s'a facut. Intr'o ultă din Chicago se puse un mare telescop (ochian prin care se vede bine, de-aprove și mare, luna ori vre-o stea). Ce-i vine în minte unui negustor istești: să pună el între sticlele măritoare ale telescopului o hărțuță fină, pe care e tipărit unde să află, adeca la el, cele mai bune părăzări, cămăși, gulere, alburi de tot felul. Cine mergea de aci încolo să vadă „luna“, vedea că „albă și palidă regină a noptii tăcută“, și recomada în limba lui cunoscută, unde să-și cumpere cămăși și gulere...

O nenorocire. Săptămâna trecută, 2 copii din comuna Bădeni (România) au fost puși de pă

zis ca 'n glumă, că el în 12 ciasuri ar fi în stare să fumeze un font întreg din cele mai tari țigări »Cuba«. Prietenul seu și-a arătat hotărât îndoeala că ar putea. Rămășagul a fost în curând gata. B. și-a cumpărat fonsul de țigări, în care sunt tocmai 100, și s'a obligat să le fumeze pe toate dela 10 ore dimineață până la 10 sara, dar tot în aer liber, pe mare, cu luntrea. S'a învelit bine în o manta și la ciasul anumit s'a așezat în barca și a început foarte liniștit a fuma, mergând chiar în contra vîntului care sufla tare. Și el îi mai ajuta ceva la arderea mai grabnică a țigarei. În 9 ciasuri și 20 minute, 86 de țigări le prefăcuse în fum și cenușe. Ii mai rămăsese pentru două ciasuri și jumătate 14 țigări. Firește, a dobândit.

Domnișorul Găgăuț a fost la croitor să-i iee măsură pentru o pereche de pantaloni. Croitorul i-a măsurat un picior și i-a mulțumit. El a plecat. Peste un cias însă eată-l că sosește earășii la croitor, găfând.

— Vai, zice, era să facem una! D-ța ai uitat și mi-ai luat măsură numai la un picior! *

Un domn publică prin foi, că dă 500 fl. acelui care îl aduce napoi cânele ce le-a perit zilele astea, care era să și să.

— Ai nebun, îi zice un prețin ce-l întâlnescă, de pui atâtă premiu pentru un câine?

— Am făcut-o numai pentru a plăcea nevestei, căci ținea mult la el.

— Dar' bine, pentru așa o sumă și vor să aducă, negreșit, napoi și va trebui să o plătești...

— Ba nu mi-l mai aduce nimeni! Doar' a murit... *

Interesantă dorință...

Bărbatul: Hei, cât aș vrea să fiu și eu un raiat indic...

Sofia-sa: Dar' Moritz, pentru Iehova, de ce ai așa dorință? Ce folos ai avea?

El: Aș avea eu ceva...

Ea: Moritz, tu ești așa de bolnav, de ce dorești astfel de lucruri?

El: Pentru că cel puțin după moarte, aș putea face să te ardă de vie și pe mine...

La anumite popoare de acolo adecă după credința lor, soții trebuie să fie arse după moartea bărbatului.

Pentru

industria de casă.

Apelul Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiului.

(Urmare și fine).

Deoarece însă mai mare folos vom putea avea, dacă lucrurile industriei noastre de casă vor trage asupra lor luarea aminte și a altora și vor fi cumpărate de ei, va trebui să chibzuim și cum, dela lucrurile și mustrele cele mai bune și mai frumoase, să facem icoane, (desemnuri), diferite cărți, ca să poată fi trimise în lumea mare, ca prin ele să atragem luarea aminte asupra lucrărilor săvîrșite de noi, și cum apoi să adunăm ce e mai bun, mai frumos, mai făgăduitor de trecere la amunte locuri, ca putându-se pune la întrecere cu lucrurile altora, să treacă mai cu înlesnire în negotul cel mare și să ajungă și să fie isvor de venit pentru economiei noastre.

Fiindcă numai astfel se poate aștepta o înaintare priințiosă pe acest teren, făgăduitor de frumoasă și bogată roadă, rugăm cu căldură pe toți frații și surorile noastre dela sate, dar' mai ales pe preoți și învățători și ceialalți cărturari de prin comune a ne da sprințul lor în adunarea lucrărilor și mustrelor trebuințioase din industria de casă.

Fiind vorba de mustre, înțelegem numai de acelea, cari însă sează lucruri (țesături, chindisituri, alesături, împletituri etc.) făcute după firea și gustul Românilor, după noima și rostul moștenit dela părinții, moșii și strămoșii nostri, ear' nu de cele cu gustul coricăt împrumutat dela lucruri cumpărate de prin bolte dela oraș și cari peici pe coleau au început a scoate din folosință lucrurile bune, trainice și alese cu gust aievea românește. Pentru mustre ajunge o bucată mai mică din un lucru întreg, dacă din ea se poate cunoaște desemnul (icoana) cusătorei, țesătorei, alesătorei, împletitării etc., fețele (colorile), felul alăturării și împreunării lor, și în sfîrșit pas de pas alcătuirea lucrurilor întreg (felul împunăturiilor, al alesătorei, al împletitării). Unde aceasta nu se poate e binevenită o fație de pânză cu mandra dorită cusută pe ea. (De altcum, aceeași fație de pânză poate fi înzestrată cu mai multe mustre cusute sau chindisite).

Comitetul Reuniunii noastre va ține în seamă pe toți trimiștorii, va îngrijii de desemnarea în regulă a mustrelor celor mai frumoase și de răspândirea lor prin tipar păstrând lucrurile de frumusețe mai mare și, ca să ajungem cu vremea la înființarea unui muzeu de lucruri de industrie de casă, vrednice de văzut.

Astfel făcând, cu toții împreună vom săvîrșii o lucrare, nu numai de cinste pentru neamul nostru, ci totodată și o lucrare, care să ne deschidă șvoare nove de căstig și căi noi de înaintare în bunăstare economică și în cultură peste tot.

Din ședința comitetului »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului«, ținută la 3 Martie n. 1898.

D. Comșa,
preș.

V. Tordășianu,
secretar.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barbuțiu.

Din public.

— Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacționarea nu primește răspundere.

Sr. Wohlgeboren

Herrn Dr. Arnold Böck

Hier.

Lieber Freund!

In deiner Ehrenangelegenheit mit Herrn Dr. Hermann Klein, haben wir, nachdem deine früheren Vertreter ihr Mandat abgelegt haben, deine Vertretung übernommen, nachdem wir uns aus dem Zeugniss des Chefarzten des Lukáts-Bades von Budapest Dr. Bossányi überzeugt haben, dass du durch ärztliches Verbot von der Erscheinung zu der am 4. April l. J. bestimmten Austragung der Angelegenheit, zurückgehalten worden bist und somit dein Ausbleiben als gerechtfertigt zu betrachten ist; um so mehr, weil, wenn die Herren früheren Vertreter von diesem Verbot Kenntniss gehabt hätten, sie die weitere Erstreckung unbedingt bewilligt hätten, nachdem die Regeln der Ritterlichkeit es nicht erlauben, dass ein unter ärztlicher Behandlung stehender Kranke, zur Austragung sich stellen soll.

In deiner Vertretung haben wir laut beiliegenden Protokoll den Herrn gegnerischen Vertretern erklärt, dass nachdem, wie es bewiesen ist, dein Erscheinen am 4. April l. J. unmöglich war, du jetzt behufs Austragung der Sache deinem Genugthuung fördernden Gegner zur Verfügung stehst und bereit bist ihm als Beleidigten die verlangte Satisfaction zu geben.

Seine Vertreter erklärt, dass sie namens des H. Dr. Hermann Klein das chefarztliche Zeugniss nicht berücksichtigen und die Angelegenheit durch dein Nichterscheinen am 4. April l. J. als endgültig erledigt betrachten.

Darauf betonten wir, dass in der Frage der Zulässigkeit ein Ehrengericht entscheiden möge, nachdem wir im Falle einer Meinungsverschiedenheit als Vertreter nicht competent sind, die Frage zu erledigen.

Auch dieser Vorschlag wurde abgeschlagen, und somit ist die Möglichkeit ausgeschlossen, dass die Frage: ob die Weigerung des H. Gegners Dr. Hermann Klein begründet oder unbegründet istehrgerichtlich entschieden werde. Indem wir das Protokoll und die Zeugnisse beilegen, erklären wir unsere Aufgabe als beendet.

Broos, dem 8. April 1898.

Mit Hochachtung

Dr. Aurel Muntean m. p.
Dr. Silvius Moldovan m. p.

ERKLÄRUNG

Aus obigem Schreiben erhellt, dass den H. Dr. Hermann Klein, der als Beleidigter nach Vorlage der Documente meine bedingungslos angebotene Satisfaktion nicht annehmen wollte, der vor allem auch die Entscheidung eines Ehrengerichtes ausschlug und so sich zum Richter in der Angelegenheit aufwart kein anderer Grund leitete, als der, sich unter einem billigen Vorwande aus der Affaire zu ziehen. Es kennzeichnet diese Handlungsweise hinreichend den genannten Ehrenmann und lässt nur eine Schlussfolgerung zu, welche auch jeder Unbetheiligte ziehen wird.

Broos, am 11. April 1898.

Dr. Arnold Böck
Advokat.

Învățători de grădinărit!

La subscrisul pot afla primire și aplicare numai decât

2 Invățători de grădinărit.

Având un grădinar diplomat, foarte bun cunoșteor a tot ce privește cultivarea atât de prețioasă și aducătoare de venit a pomilor și arangiarea și cultivarea rațională a grădinilor, — învățătorii vor primi o instrucție temeinică și prea folositoare.

Se caută băieți între 13—16 ani, cu oare-care cunoștințe de carte.

Asupra condițiilor de primire, a se adresa subscrisului. (325) 3—3

August A. Nicoară,
proprietar în Deva.

Cojocar nou, Român,

în Sebeșul-Săsesc.

Subscrisul îmi iau voe a aduce la cunoștința tuturor fraților tărani din **Sebes si jur**, precum și din **Orăștie si jur**, că mi-am deschis cojocăria mea proprie și mă îmbinu să fac ori-ce lucru ce să ţine de această măestrie, ori-cât de fin, în vreme scurtă, trainic și cu preturi creștinești, frățești!

Lucrătoarea îmi este în casa părintească, în **Sebeșul-săsesc**, Strada Boboșestilor, Nr. 22.

Mă rog să fiu căutat în număr mare, făgăduind lucru bun și frumos.

(315) 5— Petru Opincariu,
măestru cojocar în **Sebeșul-săsesc**.

„CASSA DE PĂSTRARE ÎN MERCUREA“

SOCIETATE PE ACTII

Primește depuneri spre fructificare sub următoarele condiții:

1. Depuneri făcute de particulari cu anunț de 30 zile cu 5%.

2. Depuneri făcute de particulari cu anunț de 3 luni cu 5 1/2%.

3. Depuneri făcute de biserici, școale, corporații culturale, ori cu scop de binefacere cu 6%.

Permitând starea cassci, depunerile se replătesc îndată și fără anunțare.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin societate.

Regulamentul special pentru depuneri, la cerere se trimite ori-si-cui gratuit.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă cu reîntoarcerea ei.

(291) 7—

DIRECTIUNEA

„Cassei de păstrare în Mercurea“

SOCIETATE PE ACTII

Intreprinzător român!

Subscrisul am onoare a face cunoscut onoratului public român, îndeosebi însă onoratelor comitete bisericești și școlare din comitatul Hunedoarei, că iau în întreprindere și îndeplinești zidiri de

Case, școale și biserici,

după ori-ce plan, lucru bun, cu preturi că se poate de cinstite, ușoare.

La trebuință gătesc însumi întreg planul de zidire!

Am zidit până acum frumoase școli din comunele Romos, Romoșel, Balomir, etc.

In Orăștie: școală catolică, asilele de copii, sinagoga erector, sala de gimnastică a colegiului etc., ear' acum am în întreprindere biserica din Beriu și cea din Cămpuri-Surdură, și alte edificări.

Recomandându-mă binevoitoarei atenționi a publicului nostru și din alte părți, semnez cu multă stîmă

(164) 2—

Nicolae Părău,

edificător, în Orăștie.

ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMÍ, SOCIETATE PE ACTII IN ORĘSTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

Institutul face următoarele operațuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5 1/2, ear' dela corporații culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde marfuri și produse;
- 5) arendeaza și exarendeaza realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijloacele operaționi, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în bioului institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1898.

Direcționea.